

Учіте ся брати мои,
Думайте читайте

И чужому научайтесь
Своего не цурайтесь.

СВОБОДА

„Въ своей
хатѣ
своя правда“

И сила
и воля“
Шевченко.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУССКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУССКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“.

Число 4

ДЖЕРСИ СІТІ. Н. Д. Середа 6-го Фебруара 1895.

ГОДЪ III

МАЛА НАДѢЯ.

Всѣ сподѣваемъ ся чинити и въ старомъ краю лучшей долѣ для руского народа. Але мы кажемо, що мала наѣтя на лучшу будучность, бо причиною нашего лиха есьмо мы сами. Хоть сердцемъ и устами хочемо, бажаемо полѣпшеня нашей щербатой доли, то своимъ не розважнимъ, не тактовнымъ поступованіемъ накладемо власными руками невѣдливое ярмо и самохотѣ йдемо на впростѣ въ обѣтія бѣдѣ, нуждѣ, служеню чужимъ богамъ и хочемо щобъ мы мали свою власну хату а въ ней свою правду, силу и волю. Нѣколи не усмыслили се доля нѣмымъ, малозначнымъ рабамъ, котрымъ милѣйшій есть чужій гнѣтъ та ласка, якъ народна свобода и народне добро. Наколибъ перешкода до осягненя лучшей доли не була у самыхъ насъ але де инѣмъ тодѣ легко мнѣ справились зъ нею. Но коли мы сами есьмо причиною своего зла и своего лихолѣтія, нужды, бѣды, сварнѣ, непорозумѣнія, то тое лихо минеть ся тодѣ, якъ насъ не стане. И доки мы живемо и хотѣмъ край свѣта поійшли, и тамъ ослѣпись, то все таки нашего лиха не позбудемо ся — бо де мы тамъ и оно, де причина тамъ и наслѣдокъ.

Майже друга десятка лѣтъ якъ мы Русины опинили ся въ Америкѣ на вольной землѣ, де каждый має право жити свободно и свою щербату долю поправити. А чи мы Русины поправили свою? Де — тамъ...

Колісь якъ ще нашъ Русинъ незнавъ Америки, то пхавъ свою бѣду въ передъ якъ мѣгъ. Але наколи понохавъ о „дальшомъ свѣтѣ“ якъ у вѣкѣ, тодѣ его бѣда побольшила ся. Сли ктобъ хотѣвъ наочно переконати ся о сколько Русины полѣпшили свою долю заробкованіемъ американскимъ, то най иде по рускихъ селахъ а увидити что нема никакой признаки — и бѣда усе на запячку. Причина сему е незнае якъ зъ заробленнымъ

грошемъ орудовати и якъ и де зъ него хосенѣ мати. Нѣмцѣ, жида, чехи збогатѣли ся тутъ, бо просвѣщеніи знали якъ зъ заробленнымъ грошемъ обходити ся, Русинъ по пять разъ иде зъ Америки до краю и зъ краю до Америки, а ще таки не може поставити собѣ хоть бы яку такую хижину бо заробленій грошій идуть на шифарты, на процесы и на жидовску лихву.

Тутъ въ Америкѣ рускій народъ есть доіною королю всякихъ спекулянтѣвъ всякого рода и всякого цвѣту. „Свобода“ одѣ першого ей появленя на сей хоршій божій свѣтъ, перестерѣгала рускій людь передъ теми немилосердными пѣвками и вказувала якъ рускому робѣтнику треба робити, щобъ живъ своимъ житѣмъ и бувъ забезпеченій на выдатокъ хоробы або и смерти. Въ той цѣли заявлявъ ся рускій Народный „Союзъ“.

Жите народного руского „Союза“ ще не довге, але заповѣдасть ся вѣчнымъ. Отже только въ Народномъ Рускомъ Союзѣ есть певна надѣя на получене долѣ руского робѣтника, де нѣяка посторона павка, не буде въ силѣ ссати его кровь и бѣдний закапанный центъ.

Родимцѣ!

Одень Христосъ, одна вѣра, одно крещеніе, одинъ Богъ, одинъ „Союзъ“ до которого реѣ маєте вписати ся Кто не бувъ въ ковчезѣ Ноя, той пропавъ въ потоцѣ свѣта; кто не буде въ „Союзѣ“, той пропаде въ потоцѣ нужды, бѣды, мізеріи, розпуки, и нещасной смерти!.. Одна надѣя, одно пристановище, одинока доска спасенія на непевномъ мори робѣтничихъ невгодъ и страйковъ тутъ въ Америкѣ, есть Рускій „Союзъ“ до которого каждый довженъ вписати ся.

Особливо звертаемъ ся до рускихъ братствъ, що теперь позавязовали ся, щобъ спѣшались подѣ прапоръ Народного Руского „Союза“.

СПРАВОВЗДАНІЕ

Касове „Руского Народного Союза“ зъ поворѣчныхъ зборѣвъ, здбувшихъ ся дня 15 Сѣчня 1895 р. въ Шамокинѣ, Па.

ПРИХОДЪ.

Позиція.

1. По загальныхъ зборахъ Р. Н. Союза одбувшихъ ся дня 30 Мая 1894 въ Шамокинѣ Па, зѣстало ся чистого приходу 220 д. 35ц.

2. Членски вкладки за мѣсяць Юній 1894. 96 д.
3. „ Юлій „ 143 „ 50 ц.
4. „ Августъ „ 114 „ 50 „
5. „ Септем. „ 120 „ 50 „
6. „ Октоб. „ 134 „ 50 „
7. „ Новем. „ 142 „ 45 „
8. „ Децемб. „ 115 „ 95 „
9. У Вспр. о. Протоіерея Товта въ Вилкесъ Барре одѣ Брацтва за мѣсяць Децемб. 1894 52 д. —
Сума 1142. д. 75. ц.

РОЗХОДЪ.

1. Кошта подорожи на загальні зборы Р. Н. С. для спѣваковъ до Олифантъ Па. на руки Впр. о. Теоф. Обухевича дня 1. Юнія. 1894 року. 63 д. — ц.

2. дня 25 за мѣсяць Юній для Свободы 30 „ — „
3 16 Юлія „ 30 „ — „
4 16 Август. „ 30 „ — „
5 16 Септм. „ 30 „ — „
6 17 „ Телеграмъ на загальні зборы Общ. Им. Мх. Качковского въ Львовѣ. 8 д. 88 ц.

7 16. для „Свободы“ за мѣсяць Октоб. 30 д. — ц.
8. „ Новемб. 30 „ — „
9 15 Септм. Посмертна заплата для вдовицѣ по бл. п. Иванѣ Барна въ Шамокинѣ Па. 400 д.

10. дня 28. Янв. 1895 року посмертна заплата для вдовицѣ Ииколая Гоца по блжн. п. Ксенѣ Гоцѣ въ Вилкесъ Барре котора була членомъ „Р. Н. С.“, выплачено на руки Впр. о. Прот. Товта 348. долларѣвъ що съ повижшими „позиція 9. въ „Приходѣ“ 52 долларѣвъ робити \$ 400.

11. Выдатки канцелярійны за часъ водѣ первото Юнія до 31 декемб. 1894. 7 д. 34 ц.
Сума 1007 д. 22 ц.

Зоставленіе: д. л. цен.

Доходъ 1142. 75.

Розходъ 1007. 22.

Оста е ся готовки въ касѣ Р. Н. „Союза“ съ концемъ Декембра. 1894, року 135. 53.

Всѣхъ членѣвъ „Р. Н. Союза“ було до 31 Декембра 1894 року 505, зъ тыхъ 86 зѣстало вымазанныхъ зъ членѣвъ „Р. Н. Союза“ за неплаченіе черезъ три мѣсяцѣ членскихъ вкладѣвъ, послѣ § 24. Статутѣвъ „Р. Н. Союза“. Понеже много и то досить много членѣвъ залѣгае зъ выплатою мѣсячныхъ вкладѣвъ, упрашае ся ихъ по возможности якъ найкорше свои рахунки выровнати, бо въ противномъ случаю, утратять право членѣвъ „Руск. Нард. Союза“.

Мы въ нашей стороны вели дѣло „Р. Н. Союза“, честно и совѣстно и зъ пожертвованіемъ для нашего дѣла, маемо протое право жадати водѣ П. Т. членѣвъ такожъ совѣтного выповненія своихъ членскихъ обовязковъ, бо лишень въ томъ случаю дѣло наше буде красно розвиватись.

Загальні зборы „Р. Н. Союза“ водбудуть ся 30 Мая 1895. року въ мѣстѣ Олифантъ Па. Ближшу інформацію подасть ся въ „Свободѣ“ въ своимъ часѣ передѣ зборами.

Шамокинѣ Па. дня 27 Января 1895.

Иванъ Глова.

Касиръ.

Теодозій Талнашъ
Предсѣдатель.

о. кр. И. Констанкевичъ.
Секретаръ.

УВАГА.

Всѣхъ членѣвъ, котрин до мене въ мѣсяцѣ Сѣчню 1895 р. листы выслали въ дѣлахъ „Союза“, а на котри еще не отвѣтивъ емъ якъ такожъ и запѣзне зѣставлене повижшого „справовзданія“, прошу о ласкавое прощеніе бо причина въ томъ, що вже на самі Роздвѣянй свята захорѣвъ емъ, и доперва днесъ поволи до здоровля приходжу.

о. кр. И. Констанкевичъ
Секретаръ „Р. Н. Союза“

УВѢДОМЛЕНІЕ.

Буффало. Н. У.

Симъ маю честь увѣдомити нашихъ дорогихъ земляковъ, що мы въ тыхъ сторахъ проживаючій руски робѣтники постарались озакупно пляцу подѣ двѣ фабрики за 3. 500. долларѣвъ.

Пляцу уже заплаченный до цента. Кто хоче бути вѣсплнникомъ и мати роботу, то най пристунае до спѣлки съ капиталомъ 500. долларѣвъ або най пожичать 100. дол. спѣлцѣ а буде поберати 25. дол. процентъ на рокъ.

Русины! Ану берѣмъ ся до дѣла! На купленомъ и уже заплаченѣмъ пляцу поставити ся трачъ и гарбарня. На томъ не стратимо.

Самы сполковѣць оудутъ властителями фабрикъ и сами будутъ робѣтниками и сами будутъ дѣлити ся зискомъ. Чи то не добре!

Гроши до спѣлки прошу засылати подѣ адресу.

ALEX KURYLA.

Box. 33.

Grays Run.

Lycoming. Co. Pa.

Зъ поважаніемъ

Алексій Куриля.

СТРАШНЕ НЕЩАСТІЕ.

на мори.

Пароходъ „Elbe“ затопивъ ся и 400 особѣв згинуло.

Надѣ самымъ досвѣтомъ, наколи майже всѣ пассажиры спокойно спали во своихъ каютахъ, наразѣ черезъ густу мракъ наступила страшна коллізія „Elbe“ зъ другимъ пароходомъ и при той страшной катастрофѣ 400 особѣв погинуло наглою а не сподѣваною смертію.

Пароходъ „Elbe“, котрый опинивъ ся на морскомъ днѣ бувъ въ дорожѣ зъ Бремену черезъ Southapton до New-York-y. Нещасте се стало ся не на океанѣ, але на повѣнчомъ мори недалеко Англіи. Мѣжъ пассажирами первой и другой класы находило ся много американѣвъ, котри вертали домѣвъ зъ своей европейской подорожи. Трета класа складала ся зъ бѣдныхъ эмигрантовъ, що шли до Америки за щастѣмъ

СВОБОДА

(LIBERTY.)

Weekly Paper

The only Russian political paper in this Country and has a largest circulation through the United States and is an invaluable advertising medium.

Предплата: годична 2.00
До старого краю..... 2.50
Всѣ дописи и грошѣ про-
симъ выслати подъ адре-
сою:

To "Svoboda" Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Наша газета выходитъ по
выходу въ С е р е д у.

ADVERTISING RATES:
One inch per annum...\$ 10.00
„ „Six months. „ 6.00

All money or money orders
should be addressed to:
„Svoboda“ Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Entered at the post office at
Jersey City, N. J., as second
class mail matter.

В Ъ С Т И

Зъ напосл Отчины.

ЗГОРѢЛА ЦЕРКОВЬ.

Въ Модричу въ дорого-
бицкомъ повѣтъ згорѣла ру-
ска церковь. Велике нещас-
те постигло бѣдныхъ гро-
мадянъ бо церковь не была
асекерована, а шкода выно-
ситъ 6 тысячъ гульденѣвъ.
Паламаръ забувъ загасити
свѣчку, одъ котрой явъ ся
деревянный паукъ а одтакъ
пристоль и зъ того повставъ
пѣжаръ церкви.

Въ Синевѣдску выжиномъ
одъ довшого уже часу, вы-
бухали пожары такъ, що въ
протягу колькохъ тыжнѣвъ
було уже 13 случаевъ. Въ
кѣнци выявило ся що два-
найцять лѣтна дѣвчинка
Настунька Чоларъ мала со-
бѣ тое за забавку подпалю-
вати будынки, бо любила ди-
вити ся якъ то горить въ
селѣ.

Въ Стрию открыто зло-
дѣйство въ мѣстичкѣй касѣ.
Бракъ гроша въ касѣ похо-
дитъ зъ того, що панъ асе-
соръ мавъ довгъ и легкы ру-
ки. Панъ асесоръ сидитъ
въ ивановой хатѣ и чекае
на осудъ.

Иайбѣльшій тунель въ Европѣ.

Буде тунель Гимесов-
скій, котрый буде лучити Се-
меградъ зъ Ромунию. Угор-
ска власть уже ухвалила по-
чати копане того тунелю,
котрый буде скѣнченъ въ
осени 1897 року.

Будапештъ. Зъ Вершеца
пишуть о страшной приго-
дѣ. о. Георгій Милованъ
русскій православный кевед-
скій священникъ ходивъ до
пѣзного вечера съ кропи-
ломъ по селѣ. Коли уже
пѣзною нѣчною повертавъ
домовъ, напали го вовки и
зѣбли до куусника.

Забилъ дротяра.

При красвой дорожѣ не
далеко села Черне, знайде-
но забитого словацкого дро-
тяра, Жандармерія злала
трохъ селянъ зъ Чер-
ного яко убійцѣвъ. Незна-
емый дротяръ позѣоставивъ
жену и семеро дѣточекъ, а
причина убійства бувъ ра-
бунокъ.

АЗИЯТИЦКА ХОЛЕРА.

(Образокъ зъ жита селянского.)

Пожовкло листе на дере-
вѣ и стало опадати. Колисъ
за нашихъ предковъ никто
на опадающе листе не зва-
жавъ, може не було потре-
бы... Днесъ кажутъ свѣтъ
поступивъ. Чѣмъ порѣчи
чи куда тамъ, не моя рѣчь
судити, но днесъ не дадутъ
спокойно люде тому листю
лежати, але збѣрають его
пильно, загромаджують, не-
сутъ его домовъ, оди на
опаль его уживають, инни
на загату на около хаты.

Роблять такъ люде, треба
и менѣ — сказала Текля,
матеръ двоухъ дробненькихъ
дѣтей, и пошла зъ вере-
тою до паньского лѣса. Бу-
ло студенно на дворѣ Тек-
ля тряслась, бо не одягну-
лась добре, а то зъ причины
щобы лѣсный не обдеръ и,
коли подыбае коло листя.

Но чого чоловікъ не дока-
же при доброй воли? Текля
нагромадила си листя повну
верету, а хотъ ю троха мо-
розило по дорожѣ, она не
звужала на тое, спѣшила до-
мовъ и тѣшилась що сама
при листю дѣти огрѣе. А
она дѣти свои такъ дуже
любитъ! Але и есть що лю-
бити, трилѣтний хлопецъ
хотъ го на папери малой
якъ паньске а вже рѣчна
дѣвчинка — то бодай то бу-
де краля на цѣле село.
Всѣ завидуютъ Текли того
щастя, удачи ей дѣтей.

Коли Текля такъ одѣ-
тахъ думала, тай и слезы
выступилъ ей зъ очей, бо она
тѣ дѣти лишила такъ самѣ-
сенъ въ дома: дѣвчину
въ кельсѣ, она спала, а
хлопця подъ печею съ оба-
рѣнкомъ въ руцѣ. Чоловѣкъ
ей похавъ десь ще передъ
трема днями на Подолье съ
горшками, та може она и

застане вже его въ дома ко-
ли поверне, а чоловікъ звы-
чайно якъ повертае приво-
зять збѣжа и троха гроше-
нать. Ось и зновъ надѣя и
румянецъ выступивъ ей на
лице.

Вже Текля доходить до
села, щось ей то зимно то
горячо на перемѣну. Она
переходить коло фігуры, пе-
рекрестилась та чимъ скор-
ше до дому. Ажъ тутъ над-
ходить по подѣ корчму по-
бережникъ тай зъ букомъ
до Теклѣ.

— А ты злодѣйко! то зъ
паньского лѣса несешь, а
давай но!

Текля кидаетъ листе съ
веретою а сама въ ноги.

— А дивѣтъ якъ утѣкее
злодѣй! тримайте! кричить
побережникъ.

Кто видѣвъ, почавъ ся на
голосъ смѣяти. Текля утѣ-
кла до хаты и закрутила
завертку за собою. Зъ уто-
мления почала отдыхати, ди-
тина почала плакати.. Она
до дитины, утихомирѣе
ю своими грудьми, але тутъ и
ковтають вже въ дверѣ.

Текля заглядае черезъ ок-
но чи може се мужъ, але
дежъ тамъ, то побережникъ
паньскій та ще зъ войтомъ
— Ковтайти здорові, мыс-
литъ собѣ, вжечь таки не
отворю, але тутъ и дверѣ
выломано и ей бѣдолашной
взяли остатный кожухъ.

Ночь настала, темно на
дворѣ та темно и въ очахъ
Текли. Она положила, ок-
рылась лахою бо кожуха не
ма, але ей щось зимно. Ди-
тина почала плакати, она
притиснула ю до грудей..
Ей мовъ снилось, що ей то
зимно, то горячо, но она са-
ма нерозумѣла того, въ кѣн-
ци зморивъ ю сонъ и она
заснула.

Рано приѣхавъ ей лю-
бячій мужъ привѣзъ троха
зерна, та риньского грѣш-
ми. Входитъ до жѣнки, бу-
дитъ ю, но она не чуе. Она
заснула на вѣки а при ей
надѣя... дорога краля!

За годину явивъ ся панъ
докторъ съ жандармомъ и
сконстатовавъ холеру ази-
ятику.... Теклю съ ей кра-
лею отпродажено на цми-
таръ а бѣдному мужеву съ
осталою трилѣтнимъ спро-
тою поставлено коло дому
варту на 14 дней. Мѣс-
цевый священникъ посылавъ
ему свой харчъ и онъ жие
здоровъ.

Азъ — зъ Соколовки.

Корабель „Elba“

Лежитъ 150 футѣвъна мо-
рекомъ даѣ. Вартѣтъ това-
ру находившого ся на уто-
пившомъ кораблѣ выноситъ
500 тысячъ долларѣвъ. Капи-
танъ Гордонъ що затопивъ
Elbe есть подѣ гарештомъ.

ПРИСЫЛАЙТЕ ПРЕДПЛА-
ТУ за „СВОБОДУ“.

А М Е Р И К А Н О К И Н О В О С Т И.

Страйкъ кондукторѣвъ
одъ электричныхъ каръ ще
не скѣнчивъ ся, хотай уже
уличный розрухи больше не
повтаряють ся. Свѣтъ при-
знавъ справедливѣсть страй-
кующимъ.

Продукція золота.

Въ Америцѣ продукція зо-
лота выноситъ рѣчно на 35
миліонѣвъ долларѣвъ. Хотай
американе зъ того вельми
горди и задоволені, таки по-
шукують за золотыми май-
нами и де инодѣ. Теперь
американскіи акціонеры
подпали въ полудневой Аф-
рицѣ на золото-дайнчу поч-
ву и взяли ся до копаны.
Посля ихъ думки ихъ пред-
пріемство увѣнчаесть ся хо-
рошимъ результатомъ и спо-
дѣются ся выкопати потрой-
но стѣльки золота скѣльки
въ Америцѣ.

Богатому, губатому лѣзе
щасте дверми и вѣкномъ до
хаты, а бѣдному то черезъ
шпару утѣкае.

Зъ Америки до Европы желѣзницю

Уже давно думали ученіи
надъ тымъ, якъ бы то мож-
на зрѣбити комуникацію
мѣжъ Америкою а Европою
по суши.

Сей вопросъ розвязала могу-
ча конпрофланта Россіа будо-
ваніемъ желѣзной дороги,
котра уже будують одъ
колькохъ лѣтъ. Наколи бу-
де скѣнчена, тодѣ неможли-
вѣсть получения Европы зъ
Америкѣю сухопутіемъ щез-
не на всегда. Руски потяги
будутъ перетинати силою
пары великую пространъ
зъ европейской Руси черезъ
Сибирь ажъ до Владивосто-
ка. Американска желѣзно-
дорожна компанія покладе
сви шины зъ Чикаго черезъ
Аляску. На тѣсненіѣ Ве-
рингъ буде збудованный
мѣстѣя такимъ чинѣмъ аме-
риканскій тренъ учинитъ ся
на русской желѣзно-дорожной
стаци въ Владивостоку. А
уже зъ одтамъ ѣдъ чѣло-
вѣче куда хочъ по богоспа-
саемой Европѣ наколи кар-
манъ дозволяе.

Война въ Америцѣ.

Мекенко готовитъ ся до
войны зъ республикою. Гва-
тамала въ центральной Аме-
рицѣ. Мексиканске прави-
тельство уже выслало 12
тысячъ войска на границу.
Причина войны та, що ре-
публика Гватамали не хоче
згодитись на означене гра-
ницъ мѣжъ двома краями,
зъ стороны мексиканьского
правительства.

Сенаторъ Теллеръ предло-
живъ законъ о подвышенію
податку на пиво. До сихъ
поръ платило ся одъ бочки
одень долларъ, а елибъ за-
конъ перейшовъ, то 2. дл.

ПОЛИТИКА.

Росія.

Царъ Николай II. задумавъ покликати до себе ви-
датнѣйшихъ мужѣвъ зѣ въ-
сѣхъ провинцій Россіи, кот-
рый бы ему здали справозда-
не о положеніи станѣ краѣвъ
и предложили бажаня на-
селена. Задля того було бы
дуже на часѣ, аби наши бра-
тѣ Украинцѣ предложили ца-
реви свои бажаня и потре-
бы и старале ся вѣсми си-
лами выхѣдити полекши
для руско-украиньского сло-
ва и письменства. Може бы
имъ удало ся бодай знесе-
ніе варварьского указу зъ р.
1876. — Россійскій міністеръ
комуникацій Кривошеинъ и
его помощникъ Василевскій
дѣстали водпуску за наду-
жнтя. Кривошей має имено
великій лѣсъ и зробивъ уго-
ду зъ державою о доставу
пороговъ подѣ желѣзницю,
розумѣе ся по дуже высо-
кихъ цѣнахъ. Абы се не впа-
ло въ очи, то выставленно
контрактъ зъ датою, якъ
Кривошеинъ ще небувъ ми-
ністромъ. Теперь все вод-
крыло ся. — Кажуть такожъ
що и міністеръ просвѣты
Дурново має въ скорѣ поти
въ отставку. — Якъ доно-
сятъ зъ Петербурга, то по-
ставали теперь министры дуже
добрыми и лагѣдными, а всѣ
похвальны прикмети переѣ-
шли на всѣхъ чиновниковъ
Россіи.

Россійскій міністеръ за-
граничныхъ дѣлъ де Гіеръ
померъ на дняхъ въ Петро-
градѣ. На его мѣсце має
бути назначенъ д. Георгій
де Стааль, Россійскій амба-
доръ въ Лондонѣ.

Хиньска Японска война

Послѣднѣ оборона и
надѣя на побѣду, щезла въ
хиньскомъ серці. Найсил-
нѣйша хиньска крѣпость Bei-
Gai-Bei зѣстала взята япон-
скимъ войскомъ. Черезъ два
дни китѣвъ завзятый бой, 2
тысячъ хиньского войска
погибло а рѣшта завернуло
боронити столицю.

Персія.

Въ Персіи дались чути въ
послѣднихъ дняхъ страш-
ный землетрясеня. На доказъ
сего нещастя наводило
одинъ сумный случай.

Веселе и богате мѣсто
Канхана, лежитъ руиною.
Чотыриста мешканцѣвъ по-
гибло страшною смертію въ
розвалинахъ своихъ влас-
ныхъ домовъ

Туреччина.

Не дрѣмають ся уже такъ
сонко Султанови въ Гаремѣ
якъ колисъ. Ормѣяне про-
тестуютъ и просятъ Россій-
ского царя щѣбъ взявъ ихъ
въ свою опеку.

Ва Цареградѣ збожево-
лѣвъ одинъ турокъ и зъ о-
стрымъ ножемъ выбѣгнулъ на
улицю, убивавъ кого лише

подыбавъ. Такимъ разомъ пятеро люда а десять погалѣчивъ, нѣмъ поліція го злалапа и до дому зчуашедшихъ запровадила.

СВЯТИЙ БОЖЕ.

оже! всемогучій
Сей молитвы корный гласъ,
По подѣхмари ажъ плывучій
Прійми и помилуй насъ!

Святой крѣпкій, не обнятый
У каждой хвили, всякъ часъ
Не щади намъ благодати,
Скрѣпи и помилуй насъ!

О безсмертій, Твои дѣти
Молятъ щиро, Ты всѣмъ вразъ
Дай безсмертно въ небѣ жити
И помилуй, Отче, насъ!

ОРЛИНЕ ГНѢЗДО.

або
Що може сильна воля.

Стремѣла надъ невеличкимъ сѣльцемъ величезна гола скала; стремѣла такъ высоко, такъ просто въ гору въ повѣтрѣ, що нѣхто зъ людей не встигъ ще достати ся на ей ховзкій шпиль. На томъ шпилью родина орловъ поселила ся гнѣздомъ.

Про се гнѣздо вже Бернстерне-Бернзонъ написавъ мале оповѣданье, котре однакъ менѣ довело ся чути въ иншій строги формѣ и котре я й розповѣмъ.

Отожъ на шпилью той скалы родина орловъ поселила ся гнѣздомъ и зъ про памятныхъ часовъ паратыхъ великихъ брунатныхъ птаховъ була пострахомъ цѣлой околици. Вони то кидали ся на козы и вѣвці, що пасли ся спокійно на розлогихъ лукахъ, то выпивали очи пастухамъ, котрі патыками старали ся оборонити свою череду; бувало и такъ, що забирали дѣти, що бавили ся на майданѣ проти церкви летѣли зъ намъ генъ-генъ высоко, выше скалы и кидали ихъ потѣмъ внизъ, такъ що вони розбивали ся на стрѣмкихъ верхахъ. Зъ давень давно вѣдвжале парубочтво гордо думало надъ тымъ, щобъ добрати ся до гнѣзда, прогнати зъ него тыхъ розбихахъ и запевнити въ конці своѣй громадѣ спокій. Хлопцѣ зъ малку вже привчали ся лазити по стѣнахъ скалъ, въ наслѣдокъ чото нѣгде въ свѣтѣ не було только смѣливыхъ, бравыхъ молодцѣвъ, що тутъ. Мало коли дожпѣвъ молодець двайцятого року, не засмакувавши попередъ небезпачечствъ выправы на орлину скалу. И не мавъ мѣсця въ крузѣ мужинь, не въ правѣ бувъ сходити ся на улици зъ любово дѣвчиною той, хто не виявивъ своєї вѣдвжы въ борбѣ зъ ворогомъ.

Та гнѣзда не досягъ нѣхто. Однй доходили лишъ до першого вѣдвжы хребта, де въ виду стремлячой подѣ

ними мовъ списа, церковной вежѣ, тратили память. Другі добирали ся щасливо до половины дороги. Однакъ коли старали ся ити дальше, крухій грунтъ усугублявъ ся имъ зъ подѣ ногъ — и они въ двое скорше зъ ховзнули ся по стрѣмкой стѣнѣ, падаючи на землю зъ поламанымъ кѣстми розчерепленою головою. Лишь одинъ парень дойшовъ ажъ до третьего выступу скалы; однакъ тутъ перекинувшись нагло въ задъ, якъ коли-бъ яка рука невидима штовхнула его въ груди. Якъ пострѣлена птиця мелькнувъ зъ страшнымъ крикомъ въ просторѣ, спадаючи зѣ скалы на скалы на скалу, ажъ въ конці, на три части роздертый, скотивъ ся до села.

Тодѣ саме въ селѣ наставъ новый пасторъ, Довѣдавшись про нерозумну борбу селянъ зъ орлами, вѣнъ почавъ зъ казальницѣ выступатьъ проти той не безпечной забавки.

— Богъ — говорилъ вѣнъ — Богъ доведѣе васъ въ своей мудрости, нѣкому не вѣльно безкарно переступати границъ, якіи вѣнъ поклавъ чоловѣкови. — А показуючи на орлине гнѣздо, додавъ, що и ему Богъ вѣзначивъ тутъ мѣсце, щобъ було для села знакомъ истинования силъ, кепкуючихъ зъ всѣхъ заходѣвъ чоловѣка.

— Бо и добре, щобъ що нибудь спочило такъ высоко, де-бъ его лючка рука немогла досягти!

Для старшихъ слова пастора були водою на ихъ млынѣ. Во небуло въ селѣ и одной хаты, до котрой не принесли-бъ зѣ скалы сына калѣчки, де-бъ старіи батьки не плакали по смерти своей подмоги и потѣхи на старости лѣтъ.

дальше буде.

Злодійска штука.

У Вѣднѣ на Л. хенфельдѣ куповавъ якийсь паначъ рыбу и розповѣдавъ перекупцѣ, що хорій на груди и що ему дуже помогло бы, коли-бъ она захпала ему рыбу мѣжъ сорочку и каркъ.

Се каже, такой симпатичный лѣкъ, що помагае. Перекупка слухала, слухала, а въ конці думаетъ: Може и справдѣ поможу нещасному. Взяла рыбу и захпала паначеву за каркъ. Вѣнъ подакувавъ и ставъ бѣгати поторѣ, якъ бы мавъ легки зъ желѣза. По хвили дивить ся перекупка за своими грѣшми въ кишени, а тамъ и мѣсце застигло; а злодій такожъ утѣкъ.

Практичный дарунокъ.

Хочетъ роздати япанское министерство своимъ войкамъ за ихъ хоробрѣсть у войнѣ. У швайцарскихъ фабрикахъ замовивъ Япанъ сотки ты-

сячъ годинниковъ, котрі будуть коштувати только по 5 марокъ, а зовсѣмъ не будуть зли. Офіцеры, мають достати красній годинники.

Незвычайне весѣле.

Вѣдбуло ся тому двѣ недѣлѣ въ Парижѣ. Женивъ ся анархистъ Юліанъ Ортизъ, котрого засудили недавно на кѣлька лѣтъ вѣзницѣ за вѣломъ и крадѣжъ и мали вѣдвезти на островъ Ро. Однакъ передъ тымъ вѣнъ забажавъ оженити ся зъ любовою и на то ему позволили. Звѣзаного тонькими але сильнымъ шнуромъ привели его до канцелярій вѣзницѣ де мавъ ждати на суджену. Бувъ одягнений елегантно и поводивъ ся спокійно. Кѣлька сторожѣвъ вѣзницѣ сидѣло собѣ коло него. Пришла суджена, обое подѣлювали ся. Ортизъ здавъ ся дуже щастливымъ. Пришла ще и мати анархиста и полагоджено заразъ шлюбный формальность. Чотырѣ агенти поліційни були за свѣдковъ при шлюбѣ шивильномъ. За разъ потѣмъ мусѣли чоловѣкъ и жинка розбѣйти ся; але Ортизъ каже самъ собѣ звязати руки и просить щобъ его вѣдвезли до церкви на церковный слѣбъ. Дивна рѣчь що анархистъ забажавъ и такого слѣбу. Въ церквѣ зновъ розвязали его агенти, що пильновали его на кождѣмъ кроцѣ и священникъ повѣнчавъ залюблену пару. Ортизови позволили поговорити кѣлька хвиль зъ жѣнкою и вѣдтакъ заведи до вѣзницѣ. Небавомъ завезуть его на островъ Ро, а жѣнцѣ буде вѣльно поѣхати до него ажъ по роцѣ.

СПРОВАДИЛИ ЦЕРКОВЬ ЗЪ КРАЮ.

Читаемо въ испанской газетѣ „La Cronaca Mexicana“ слѣдуюче:

Французка компанія майновъ „El Boleo“ въ Мексикѣ что дае працю 8 амъ робѣтникамъ, переконала ся о потребѣ церкви для майнерѣвъ. Щобъ тая церковь якъ найтаньше могла коштувати, компанія замовила у одной желѣзной фабрицѣ въ Франціи, збудоване желѣзной цеккви. Наколи усе було зроблено, то одѣслано шифомъ до Мексикѣ готову желѣзну складану церковь. Тая церковь може змѣстити тысячу народу и зъ перевозомъ стоить 35 тысячъ франковъ, а слибъ була будована на мѣсци зъ камѣня, то бы коштувала 70. тысячъ франковъ. Що то днесъ люцкій разумъ и руки не потрафлять зрѣбити!...

ЩУРЪ . . РОБОТНИКАМИ.

Одинъ промысловецъ зъ Глазгова, въ Шкоціи, упавъ на думку ужити щурѣвъ до выроблення нитокъ.

Онъ навчивъ щурѣвъ обер-тати своими лапками коле-

со и оттазъ они выробили въ одномъ дню 3.800. нитокъ а кожда довга 137 метрѣвъ. Обраховано що кождый щуръ робѣтничъ принасе чистого рѣчного доходу 8 франковъ. Отже промысловецъ постановивъ постарати ся о 10 тысячъ щурѣвъ, котрі навченіи принеуть му рѣчного чистого доходу 80 тысячъ франковъ, а на ихъ выживлене богато не буде треба.

ЗЪВѢЗДЪ МОНАРХОВЪ.

Се певна рѣчь, що тои весны зѣвѣдуть ся три монархи-до Аббациі щобъ радити: якимъ чиномъ можна утримати якъ найдовше европейскій миръ. На томъ зѣвѣздѣ буде нѣмецкій цѣсаръ, австрійскій цѣсаръ и король Италиі.

Революція въ Колумбіи

Въ Боготѣ, головномъ мѣстѣ соединенныхъ штатѣвъ Колумбіи, выбухла революція. Богота числитъ 50. тысячъ мешканцѣвъ.

Греція.

Король грецкій, якъ пишутъ газеты, носить ся вже одѣ довшого часу думкою уступити зѣ трону въ користь своего сына. Въ цѣлой краинѣ пануетъ великій неладъ; грецке министерство подало ся де димісїи.

Вадиканъ.

Папа Левъ е дуже не задоволеный зъ выбору президента французской республики, позаякъ онъ есть протестантомъ зѣ вѣдси обаво что католицка политика въ Франціи вельми потерпѣтъ.

Въ штатѣ Деляваре зѣоставъ выбранный на губернатора нѣкій Іозуе Марвилъ. Познѣйше объявилось, що панъ губернаторъ невѣсте ни читати ни писати. Але практычный американецъ взявъ собѣ адвоката, що му все читаетъ и за негопишетъ, апанъ губернаторъ только свой подпѣсъ прибываетъ гѣумовою печаткою.

Обокрали о. пр. Товта.

Вѣлкесъ Баре, Кѣлькохъ не знакомыхъ добродѣивъ закрались въ ночи о третьей годинѣ до помешканя о. Товта и вкрали всѣ документа, що мали служити яко доказъ въ судовой справѣ о вѣлкесберску церковь. Грошей не забрано.

ДО ЧИТАТЕЛЬВЪ „СВОБОДЫ“

Дружное посланіе.

Днесъ певною ознакою просвѣты, духовного розвитку, патріотизму якого будъ народа, есть число газетъ, издаваемыхъ въ его рѣдной мовѣ. И справдѣ. Число газетъ выходячихъ въ рѣдной мовѣ сего або того народа свѣдчить ясно, що той народъ умѣе читати, що той народъ занимается пытаніемъ громадского житя, що той народъ має свѣдомѣсть

своей національной чести и вѣдчуваетъ моральный обовязокъ подѣтримувати тѣи газетѣ, засылаючи точно свою предплату. На жаль неможемо се сказати о насъ тыхъ похвальныхъ словѣ. Одна газета, писана и выдавана въ рѣдной руской мовѣ, не може устоятись, бо бракъ патріотизму, бракъ ширшой освѣты, бракъ прѣто и доброй волѣ до предплатѣ. Уасъ треба не только газету даромъ посылати, но ще и просити щобъ читали. Въ довгахъ по уха, неможемъ того дальшѣробити. „Свобода“ що тыжня черезъ тое не може выходити. Отже выбачайте и покайте ся всѣ, що ще за тамтой рѣкѣ не заплатили.

БОРОДАТЫЙ ХУСИТЬ.

С. Рудавського.

На подѣню въ малой хатѣ
Сидитъ старый хуситъ,
Въ опѣвочни надъ талмудомъ
Бородою труситъ.

И якъ рабинъ зачитавъ ся,
Читаетъ читаетъ!...

А зѣ подѣня Запорожець
Въ вѣкно заглядае...

Заглядае, та гадае,
Чимъ бы поживитись:

Але въ жида всюды голо
Куды подивитись.

Только самъ вѣнъ бородастый
Борода до пупа,

Та книжокъ его жидѣвскихъ
Кругомъ цѣла купа....

Замышляетъ Запорожець
Жида подголити,

И що разъ — то голоснѣйше
Почавъ говорити:

„Хто-но только великую
Бороду кохае,

Той нѣколи великого
Розуму не має“!

Чуетъ хуситъ бородастый,
Переставъ читати...

Ажъ тутъ ему голоснѣйше
Хтось почавъ казати:

„Хто-но только великую
Бороду кохае,

Той нѣколи великого
Розуму не має“!

Подививъ ся жидъ на себе,
Бородою труситъ:

„Герети? якъ-то? то я дурень
Дурень — старый хуситъ?...

И до свѣчки бородою!..
Спавивъ половиною...

Але зновъ вѣнъ чуетъ голосъ
Въ ту-жъ саму годину...

новъ борода надъ свѣчкомъ
Запалахкотѣла.

И въ минутѣ щезла зъ дымомъ
До самого тѣла!..

Засмѣявъ ся запорожець,
Пѣшовъ собѣ спати.

Але хуситъ сидитъ бѣднѣ
Та ставъ розважати:

Правду воно говорило,
Правду пакъ казало,

Бо и я зѣ своимъ бородою
Розуму не мало!..

Борода такого мати,
Такъ его любити...

И надъ свѣчкомъ,
надъ тымъ свѣчкомъ

До губа спалити!
Ай вей мѣръ, що Сура скаже

Що всѣ люде скажуть?..
О, то дурень старый хуситъ

Ще и зѣ рукомъ покажу

РУСКА ТОРГОВЛЯ

СНАРЯДОВЪ ЦЕРКОВ-
НЫХЪ ИКОНЪ, КНИГЪ И
РИЗЪ

МИХАИЛА ДЫМЕТА
во ЛЬВОВЪ въ ГАЛИЧИНЪ

Поручае своимъ землякамъ
въ Америцѣ всякого рода
вещи церковныя а именно:

Евангеліе нового изданія въ
различныхъ прехорошихъ
оковахъ и оправкахъ отъ 55 з.
р. до 225 злр. Плащаница
на полотнѣ отъ 18 злр. до
42 злр. на шолковой матеріи
отъ 48 до 130 злр. Фелоны,
Стихарѣ, Хоругви, Фаны,
Артоси, Хлѣбницѣ, Кресты
всякого рода, Патрици, Ча-
шѣ, Кадилницѣ, Дарохран-
ительницѣ, Пауки, лихтарѣ,
альпаковѣ, мосяжніи, и
диновѣ. Всякіи книги цер-
ковны, а особливо поручае о-
бразы до Иконъ съ въ
хорошей работѣ по дужѣ у-
мѣренныхъ цѣнахъ, на поло-
тнѣ якъ я посылавъ уже до
Шенандоа Па, Фріландъ
Па, Миннеаполисъ Минн. а
всѣ были совершенно удовле-
влены о чомъ ся переконати
можно.

Чувъ я що въ Америцѣ за-
бирають ся жида продавати
церковныя вещи и кажутъ со-
бѣ за лихій товаръ надзви-
чайно дорого платити, для
того прошу всѣхъ а особли-
во Всечестне руске Духо-
венство и братства цер-
ковны, котримъ лежить на
серцю украшеніе домовъ бо-
жихъ, щобы съ своими по-
требамъ до мене удавались,
я всѣ замовленія яко Русинъ
и вашъ родимецъ якъ можъ
найтаньше и найсовѣстнѣй-
ше виготовлю. Для того не
дайте ся ошукати отъ лю-
дей, котри не мають изобра-
женія о церковныхъ вещахъ.
При замовленіяхъ або, об-
сталоушкахъ, прошу заразомъ
и грошѣ присилати, а слибы
замовленіе больше стояло
якъ 200 злр. или 100 дол.
то прошу долучити еще 10
злр. особно на таксу, котру
треба заплатити американь-
скому конзулеви въ Вѣдні
за подтвержденіе рахунку.

Всяки замовленія прошу по-
силати черезъ „Свободу“
Цѣнники можно получить
въ Редакціи „Свободы“

Зостаю съ почтениемъ
Михайль Дыметъ.

УВАГА.

Хотятъ приступити до „Со-
юза“ най посылають вступи-
не и мѣсячне до касіера.

Mr. John Glowa
Excelsior Pa.

И увѣдомити секретара
подо адресою.

Rev. J. Konstankiewicz
144 South Franklin Str.
Shamokin Pa.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ШТОРЪ

въ
ОЛИФАНТЪ ПА.

Подъ зарядомъ
ГЕОРГІЯ ХИЛЯКА

Звѣстного руского патриоты.
Есть се наилучше заосмо-
транный збъ всѣхъ шторовъ
во всѣ потребныя товары и
всякого рода по якъ най-
таньшой цѣнѣ.

Кождый тамошныи Русинъ
уважаючи себе правдивымъ
и щирымъ патриотомъ, най
спѣшитъ до своего руского
штору. Особенно нашъ га-
здынъ най йдутъ громадно!
Нащо Юськовъ, Шмультъ
спомагати? Идѣть до своего.

МИХАИЛЬ ЕВЧАКЪ

Рускій
— единый —
контракторъ
и
будовничій

Вилксбаръ и околицѣ,
Его камѣнне подо будову
есть наилучше, а работа
наитривальша.

Будуе мосты и дома, мас
власнй конѣ до звозу
матеріалу.

Дае кериджъ на похороны
на весѣля, хрестины и т. і.

Мешкае
на River Side,
Недалеко Рускеи Церкви.

ДОКТОРЪ

H. BEATTIE BROWN, M. D.,
129 Warburton Ave.,
YONKERS N. Y.

Всѣмъ братьямъ Русинамъ въ Юн-
керъ радимо въ разѣ слабости уда-
чѣсь до него.

ИВАНЪ ТАЛПАШЪ

Недалеко лигайского дѣла
въ
Mt. Karmel, Pa.

Поручае любымъ крайнамъ
своей добре заосмотранный
ГОТЕЛЬ.

Пиво, горѣвка, ликеры и ци-
гары наилучшого сорта.
Танный и выгодный ночлегъ
Снѣдане, обѣдъ и вечера
все свѣже, смачне и дешево.
Попробуйте

РУСКА ТОРГОВЛЯ (Creek Store Company)

415 Shamokin Str,
въ ШАМОКИНЪ ПА

Поручае мѣсцевымъ Руси-
намъ и на околицю свой
богатый складъ всякого ро-
да викуталовъ и майнер-
скихъ снарядовъ.

Е тутъ мясо
И лопата,
Суть и скириѣ
И гербата,

Перецъ, гвозды и кобасы,
Мука, крохмалъ, солонина
Мыски, горшки всѣ овоци
Зеленина и сушеніна.

Е чернущка,
Е петрушка.

РОДИМЦЪ!

Маю честь увѣдом-
ляю моихъ края-
новъ що я отворивъ
РУСКУ ПРОСЕРНЮ И ВУ-
ЧЕРНЮ

108 Morris Street въ

JERSEY CITY N. J.

Поручаю ся ласкавой па-
мяти всѣхъ земляковъ

ЮСТИАНЪ КРИНИЦКІЙ.

D OLDENBURG ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХО- РОНОВЪ.

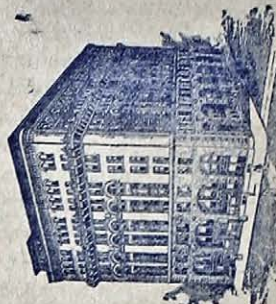

77-87 Morris Str.
Jersey City N. J.

Удавайте ся въ потребѣ до
него.

F. MISSLER & KRIMMERT.

Продаю найтуньше шифка-
рты до старого краю и поси-
лаю грошѣ въ якъ найкорот-
помъ часѣ певно, безопасно
безъ жадного клопоту.
Колько то уже людей поси-
лаю грошѣ до старого краю
и купило у мене шифкартъ?
а еще жаденъ не скажишь
ся що му буда яка хибѣ.
Поручаюсь, памяти мобѣ
крайнамъ останахъ съ глубо-
кимъ поздравленіемъ а не забу-
вайте на

106 WEST STREET
NEW YORK
A въ JERSEY CITY
111 Hudson STREET
F. MISSLER

R. H. MORGAN 9 W. CENTER ST. SHENANDOAH PA ФАБРИКАНТЪ

Прапоровъ (фанъ)
Хоруговъ, Одзнакъ,
Пасовъ, Шапокъ для Братствъ.

Фана для парады зъ най-
лѣпшого едабу; чотыри и
пѣвъ черезъ шесть и пѣвъ
стоишь со всѣма приборами
\$25, и 26.75

Прапоры большіи зъ наилучшой мате-
ріи по \$32.00 \$35.00 \$45.00 и \$50.00

Писѣть по цѣнники и по
пробу до:

R. H. MORGAN
9 W. Centre Str.
SHENANDOAH, Pa.

T. TALPASZ, До рускихъ промысловцѣвъ ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ и купцѣвъ.

РУСКІЙ РЕСТОРАТОРЪ И ГОТЕЛЬНИЧІЙ

248

PEARL ST

SHAMOKIN, PA.

Недалеко руской плебаніи.

Добрый вечеръ, друже мой!
— Добрый вечеръ, свате!
А куда такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!

Шо за Талпашъ? Звидки онъ?
— Та-жъ краицъ нашъ милый
— У него всѣ русины
— Подкрѣпляютъ силы!...

— Шо за брыдъаа й пиво тамъ!
— Обходитъ ся файно!
— Обслужуе якъ братамъ!
— Таньо надзвичайно!

BOLESŁAW SEEGER

Поручае ся ласкавой па-
мти крайновъ що въ его сало-
нѣ завсе свѣже пиво и ро-
жнорѣдніи напои.

Хороша саля для забавъ и
братскихъ засѣданъ.

168. Warren & Dodley Sts.
JERSEY CITY N. J.

Кто хоче на бизнессъ
Заробляти
Мусить въ „Свободѣ“
Свой аносъ дати.
Чи ты швецъ
Чи кравецъ,
Чи крамаръ
Чи шинкаръ,
Чи погребалникъ
Чи ликаръ
Чи трумняръ
Чи аптекаръ —
Дай ся оголосити,
Въ „Свободѣ“ возвеличитъ.
Шобъ ты люде знали
До тебе заходили
Твой товаръ куповали
И бизнессъ твой поправляли.
Тодѣ будешъ мати гроши:
Будешъ патриотъ хороший.
Будешъ „Свободу“ спомагати.
Руску сираву поднерати
А ну Кирило
А ну Стефана,
А ну Данило
А ну Ивана:
Всѣ ся оголосѣть
Най зна о васъ свѣтъ!..

Молись, трудись, чверевись, учись, до „Союза“ запишись, до читальнѣ ходи! Бога въ серцю май, ближняго люби, церковь посѣщай.
„Свободу“ читай! Русь святу люби, доброму научай ся, грошей не марнуй, въ процеса не вдавай ся! Въ лѣтерію не грайте, только
грѣшъ падѣть. Братя! намъ треба „Народного Дому“ ану скинтесь по центови! Се не забывайте!..... Буде зъ васъ